

Ústav filosofie a religionistiky FF UK a Oddělení logiky FLÚ AV ČR
si vás v rámci

LOGICKO-FILOSOFICKÉHO SEMINÁŘE

dovolují pozvat na přednášku

Filip Tvrdý

(Univerzita Palackého v Olomouci)

Introspekce a nástrahy konfabulace

Abstrakt: Smysly nás klamou, dopouštíme se chyb v úsudku, jsme omylné bytosti. Toto zdánlivě triviální tvrzení tvoří základní problém epistemologie už od antiky, kdy předsókratovští filozofové začali zkoumat nespolehlivost empirického poznání. V dějinách filozofie se objevilo nespočetné množství snah překonat tuto kognitivní nedostatečnost. Někteří myslitelé usilovali o zdokonalení našich smyslů pomocí kvantitativních a experimentálních metod, mnohem častější ale bylo obrácení se do lidského nitra a analyzování soukromých psychických stavů. Většinový názor v dějinách filozofie totiž zněl, že zatímco vnější smyslové poznání podléhá nejrůznějším klamům a svodům, poznání vnitřní je mnohem jistější, či dokonce neomylné. Ve svém příspěvku se pokusím ukázat, že tato předpokládaná jistota znalosti sebe sama je iluzorní a stala se důvodem pro vznik mnoha zcela chybných přístupů ke skutečnosti. Sebepozorování nejenže neuniká defektům, kterými je zatíženo poznání smyslové, ale navíc se z principu vzpírá možnosti intersubjektivní opravy, a proto mu musíme přisuzovat takřka nulovou epistemickou hodnotu.

Přednáška se koná **v pondělí 7. prosince od 15:50** na hlavní budově FF UK, Nám. Jana Palacha 2, **v místnosti 217**. Informace o programu semináře lze získat na stránkách Ústavu filosofie a religionistiky (ufar.ff.cuni.cz).